

Quickscan Wet Natuurbescherming
Locatie Tolhoek II Oudelande
Gemeente Borsele AO 481

Opdrachtgever:

Senior beleidsmedewerker Ruimtelijke Ontwikkeling
T: [redacted] | E: [redacted]@borsele.nl

Uitgevoerd en opgesteld door:

melk en honingh
ECOLOGISCH ONDERZOEK EN ADVIES

[redacted]
Schoondijksedijk 35 4438 AE Driewegen
[redacted] / info@melkenhoningh.nl

Datum: 25 april 2023

Inhoudsopgave

1. INLEIDING.....	2
1.1 AANLEIDING EN DOEL ONDERZOEK.....	2
1.2 BEOORDELINGSKADER	2
1.3 VERANTWOORDING	3
1.4 AFBAKENING PLANGEBIED EN STUDIEGEBIED.	4
2. BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE EN VOORGENOMEN ACTIVITEITEN	6
2.1 VOORGENOMEN ACTIVITEITEN.....	6
3. SOORTENBESCHERMING	7
3.1 CHECKLIST ONTHEFFING SOORTENBESCHERMING	7
3.2 SCHADELIJKE EFFECTEN GEPLANEDE WERKZAAMHEDEN.....	11
4. TOETSING NATURA 2000 (VOGELRICHTLIJN/ HABITATRICHTLIJN) EN NATUURGEBIEDSPLAN (NNZ) .	12
5. CONCLUSIES EN ADVIES	14
5.1 CONCLUSIES.....	14
5.2 ADVIES EN AANBEVELINGEN	14
BIJLAGE 1: CHECKLIST ONTHEFFING SOORTENBESCHERMING WET NATUURBESCHERMING PROVINCIE ZEELAND	16

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel onderzoek

De gemeente Borsele is van plan om op de locatie Tolhoek II woningen te bouwen en parkeergelegenheid aan te leggen in een groene omgeving met onder meer solitaire bomen en een tiny forest. Het gaat om het perceel dat kadastraal bekend is als: gemeente Borsele, sectie AO, nummer 481. De te ontwikkelen locatie heeft een omvang van 19.447 m² en is op dit moment in agrarisch gebruik.

Voor deze activiteiten geldt een *onderzoeksplicht* in het kader van de *Wet Natuurbescherming*. Deze *quickscan* of toets heeft als doel om aan te tonen dat de natuurwaarden niet onevenredig worden of kunnen worden aangetast dan wel de mogelijkheden voor herstel van die waarden niet onevenredig worden of kunnen worden verkleind. Er is gekeken naar soortbescherming (Wet Natuurbescherming) en naar gebiedsbescherming.

De *Wet Natuurbescherming* (2017) beschermt aangewezen dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. Door handelingen in of in de nabijheid van het plangebied kunnen schadelijke gevolgen voor natuurwaarden optreden. Hierdoor kunnen er verbodsbepalingen van de Wet Natuurbescherming worden overtreden. De provincie Zeeland kan ontheffing verlenen van de verbodsbepalingen indien aan bepaalde ontheffingscriteria wordt voldaan.

Samenvattend betekent dit dat inzicht moet worden verkregen in:

- de aanwezigheid van beschermde dier- en plantensoorten of
- leefgebieden van beschermde diersoorten en
- in de effecten van de ingrepen op deze soorten.

Voorliggende rapportage bevat de beoordeling van de gevolgen van de ontwikkeling op de te beschermen natuurwaarden.

1.2 Beoordelingskader

Voor een beoordeling van de mogelijke effecten van de voorgenomen ontwikkelingen/ activiteiten op de beschermde natuurwaarden in het plangebied en op effecten die de instandhoudingsdoelstellingen voor aangewezen natuurgebieden nadelig kunnen beïnvloeden de aanwezigheid van in het kader van de Wet Natuurbescherming beschermde dier- en plantensoorten (soortenbescherming) van belang.

Wet Natuurbescherming

Sinds 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming van kracht. Deze vervangt drie wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Vanaf 1 januari 2017 bepalen de provincies voor hun gebied wat wel en niet mag in de natuur. Zij zijn verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Rijksoverheid is dan alleen nog verantwoordelijk voor de ontheffingsaanvragen en de gedragscodes.

Met de Wet natuurbescherming beschermt het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit dier- en plantensoorten die in het wild voorkomen. Alles wat schadelijk is voor beschermde soorten, is verboden. Ongeveer 500 van de 36.000 diersoorten die in Nederland voorkomen, vallen onder de bescherming van deze wet. De wet kent een aantal verboden, bijvoorbeeld: bepaalde planten mag je niet plukken en dieren mag je niet verstoren, verjagen of doden. In bepaalde situaties mag dit wel. Voor deze ruimtelijke ingrepen is dan een ontheffing of vrijstelling nodig.

Vrijstellingen en ontheffingen

In de Wet natuurbescherming zijn verschillende verboden opgenomen. Zo is het bijvoorbeeld verboden om bepaalde planten en bloemen te plukken, beschermde dieren te verontrusten of doden, hun nesten te verstoren. In sommige situaties en onder bepaalde voorwaarden mag dit wel. Men heeft dan een vrijstelling of ontheffing nodig. Het verschil tussen een vrijstelling en ontheffing:

- Een *vrijstelling* is een uitzondering op een verbod. Deze geldt voor iedereen die aan de voorwaarden van de vrijstelling voldoet.
- Een *ontheffing* is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Kaderwet

De Wet natuurbescherming is een 'kaderwet'. Dat betekent dat er alleen algemene principes en verantwoordelijkheden in staan. De details zijn geregeld in een groot aantal algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen. Sommige bepalingen uit de Wet natuurbescherming zijn het gevolg van afspraken op internationaal en Europees niveau, zoals de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en het CITES-verdrag.

Zorgplicht

Of dieren en planten nu beschermde soorten zijn of niet: de Wet natuurbescherming schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor planten en dieren moeten voorkomen. We moeten dus zorgvuldig omgaan met onze omgeving. Deze zogenoemde zorgplicht geldt voor iedereen.

De Wet natuurbescherming geldt voor iedereen in Nederland. Men krijgt ermee te maken als men wil jagen, beschermde dieren opvangt of bij beheer en schadebestrijding. Als u gaat (ver)bouwen, slopen of (water)wegen aanlegt, krijgt u ook te maken met de wet. Om te bepalen of een ontheffing noodzakelijk is, is gebruik gemaakt van het schematisch stappenplan in bijlage 2.

1.3 Verantwoording

Deze beoordeling beschrijft de gevolgen van het beoogde voornemen op te beschermen soorten door de Wet Natuurbescherming (2017). De mogelijke aanwezigheid van soorten is bepaald aan de hand van een zogenaamde *quickscan*. Dit houdt in:

- Literatuuronderzoek (wetgeving)
- Algemene kennis over het voorkomen van de Nederlandse flora en fauna
- Veldverkenning

Tijdens de veldverkenning wordt een beoordeling gemaakt in hoeverre het leefgebied van soorten, die op basis van literatuuronderzoek kunnen worden verwacht, ook daadwerkelijk in het plangebied aanwezig zijn. Met de beschikbare gegevens kan een goede inschatting worden gemaakt van de huidige en de toekomstige functie van het gebied voor flora en fauna. De beoordeling richt zich zowel op beschermde gebieden als op de te beschermen soorten. De Wet natuurbescherming deelt soorten in drie beschermingsregimes in. Daarnaast zijn er (per provincie en landelijk) vrijgestelde soorten en jaarrond beschermde vogelnesten.

1. **Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn:** Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn).
2. **Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn:** Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
3. **Beschermingsregime andere soorten:** Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.
4. **Vrijgestelde soorten:** Wanneer de Minister van Economische Zaken bevoegd gezag is zijn er een aantal soorten landelijk vrijgesteld bij specifieke activiteiten.
5. **Jaarrond beschermde vogelnesten:** Landelijk zijn van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd.

Indien het reëel is te verwachten dat in het plangebied extra te beschermen soorten voorkomen die mogelijk hinder ondervinden van het voornemen, dan dient een op deze soort(en) gericht veldonderzoek te worden uitgevoerd om de aanwezigheid of afwezigheid van deze soorten aan te tonen.

Vogels vormen hierop een uitzondering: bij aanwezigheid van vogelsoorten mogen geen (versturende) werkzaamheden worden gestart ten tijde van het broedseizoen (richtlijn broedseizoen 15 maart tot en met 15 juli). ***Indien echter sprake is van mogelijke aanwezigheid van vogelsoorten die extra bescherming genieten, dient een gericht veldonderzoek te worden uitgevoerd.***

1.4 Afbakening plangebied en studiegebied.

Het plangebied is weergegeven in figuur 1. Het *plangebied* is het gebied waar de werkzaamheden zullen plaatsvinden. Hier heeft het veldwerk ook plaatsgevonden: inventariseren mogelijke verblijfplaatsen en aanwezigheid van beschermde soorten. Het studiegebied is weergegeven in figuur 2. Het *studiegebied* is het gebied waar (nog) geen veldwerk is verricht, maar waar in dit geval kon worden volstaan met literatuurstudie van bestaande gegevens en eigen gebiedskennis. De grootte van het studiegebied is bepaald op grond van het (beperkte) oppervlak van het plangebied en de invloedssfeer van de werkzaamheden. De *quickscan* is zowel op het plangebied als op het studiegebied van toepassing.

Figuur 1: Plangebied (lichtblauw omlijnd);

Figuur 2: Studiegebied: het plangebied in de omgeving (wit omlijnd).

2. BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE EN VOORGENOMEN ACTIVITEITEN

Het perceel (19.447 m²) bestaat uit braakliggend akkerland (voormalige boomgaard) met een inrit aan de Everingseweg in Oudelande. Het ligt tegen de bebouwde kom aan van het dorpje Oudeland en ligt verder tussen laagstam boomgaarden. Er bevinden zich geen gebouwen op de percelen.

Figuur 3: Het perceel 481 in de directe omgeving.

Het perceel is onderzocht (27 maart 2023) op de (mogelijke) aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van (beschermde) planten- of diersoorten.

2.1 Voorgenomen activiteiten

De voorgenomen activiteiten zijn het bouwrijp maken van het perceel, het bouwen van de woningen, de aanleg van twee uitritten naar de Tolhoekweg, een straat, parkeergelegenheid en openbaar groen met wandelpad en het vergraven van een deel van de sloot t.b.v. een waterpartij (retentie).

3. SOORTENBESCHERMING

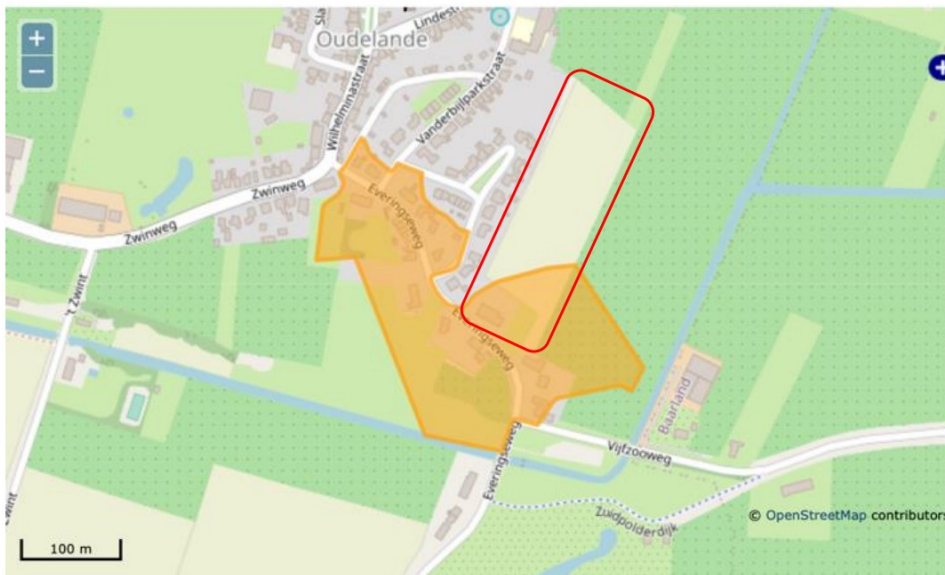
3.1 Checklist ontheffing soortenbescherming

In dit hoofdstuk wordt bekeken of er een ontheffing nodig is om de werkzaamheden uit te voeren. Hiervoor is de checklist van de Provincie Zeeland geraadpleegd (bijlage 1). De eerste stap van deze checklist is het raadplegen van de zgn. *effectenindicator*. Bij gebruik van de effectenindicator kwamen er in het geselecteerde postcodegebied **4436 AS/ AA**, in combinatie met de geselecteerde activiteiten (zie figuur 4 en 5) *geen* wettelijk beschermde soorten voor.

Figuur 4a (boven): Kaartbeeld van het postcodegebied 4436 AS met het plangebied (rood omlijnd).

Figuur 4b (onder): Idem postcodegebied 4436 AA.

☐ **Bouwen en verbouwen**

- Alarminstallatie aanleggen
- Bijbehorend bouwwerk bouwen
- Dekkafel plaatsen
- Dakraam, hofkroepel of lichtstraat plaatsen
- Monument onderhouden, restaureren, veranderen of slopen
- Nieuw kozijn plaatsen of bestaand kozijn of gevelpaneel veranderen
- Normaal onderhoud uitvoeren
- Privacyscherm plaatsen
- (Schotel)antenne plaatsen
- Slopen en/of asbest verwijderen
- Slopen in beschermd stads- of dorpsgezicht
- Slopen op grond van ruimtelijke regels
- ☒ Woning bouwen
- Zonnepaneel of -collector plaatsen
- Zonwering, roluis of rolhek bevestigen
- Overig bouwwerk bouwen
- Overige veranderingen

☐ **Terrein inrichten of veranderen**

- ☒ Erf- of perceelafschieding plaatsen
- Grondroering of damwand plaatsen
- Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening
- Kappen
- Reclame plaatsen
- Roerende zaken optaan
- Sport- of speeltoestel plaatsen
- Tent-, (sta)caravan, kamperauto of trekkershut plaatsen
- ☒ Uitrk aanleggen of veranderen
- Vlaggenmast plaatsen
- ☒ Weg aanleggen of veranderen
- ☒ Werk of werkzaamheden uitvoeren
- Zwembad, bubbelbad of soortgelijke voorziening of vijver plaatsen
- Bestaand bouwwerk gebruiken voor huisvesting in verband met mantelzorg
- Tuinmeubelen plaatsen

☐ **Werkzaamheden met betrekking tot gebruik en milieu**

☐ **Specialistische werkzaamheden**

- Antenne-installatie met opstelpunt voor de C2000 infrastructuur plaatsen
- ☒ Bouwkeet, bouwbox, steiger of andere hulpconstructie voor bouw-, sloop- of aanlegwerkzaamheden plaatsen
- Bouwwerk met agrarische functie bouwen
- Bouwwerk ten behoeve van het verkeer, de infrastructuur op openbare voorziening plaatsen
- Container voor inzamelen van huishoudelijk afval plaatsen
- Electronische sirene met bevestigingsconstructie voor waarschuwen bevolking plaatsen
- Antenne-installatie voor mobiele telecommunicatie plaatsen
- Magazijnstelling plaatsen
- Straatmeubelen plaatsen

Figuur 5: Overzicht van de geselecteerde activiteiten in de effectenindicator.

De effectenindicator waarschuwt in dit geval dat er mogelijk toch (verblijfplaatsen van) beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effectenindicator geeft niet volledig aan welke soorten dat zouden zijn en/of waar die zich precies bevinden. Bovendien hanteert de effectenindicator het postcodegebied 4436 AS/ AA als plan/studiegebied, hetgeen arbitrair is (de natuur houdt zich niet aan postcodegrenzen). Daarom wordt hier onderscheid gemaakt in plangebied en studiegebied op basis van het provinciaal natuurbeleid, waarneming.nl en eigen gebiedskennis.

Vogels

Omdat er op het perceel geen gebouwen aanwezig zijn, is de kans op de aanwezigheid van gebouw bewonende vogelsoorten (*huismus*, *gierzwaluw*, *kerkuil*) en hun (vaste) verblijfplaatsen uitgesloten. De nesten van deze soorten zijn jaarrond beschermd. Andere gebouw bewonende soorten zoals *boerenzwaluw*, *huiszwaluw*, *zwarte roodstaart* zijn in bepaalde gevallen jaarrond beschermd. Nesten van bijvoorbeeld *kauw* in de schoorsteen of *koolmezen* in een nestkast zijn alleen gedurende hun broedperiode beschermd.

Roofvogels en uilen als *buizerd*, *sperwer*, *boomvalk*, *steenuil* en *ransuil* kunnen een vaste verblijfplaats (nest) hebben in hoge of holle bomen. Op het perceel zijn geen bomen aanwezig die aan dergelijke nesten plaats kunnen bieden. Er zullen daarom geen roofvogels worden verstoord of vaste verblijfplaatsen van roofvogels worden vernietigd.

Er is geen opgaand struweel aanwezig op het perceel waarin vogels kunnen broeden. Er is ook nauwelijks hoog gras of ruigte aanwezig, waar mogelijk grondbroeders als de wilde eend of een

fazant kunnen broeden. Desondanks is het niet uitgesloten dat er mogelijk broedvogels gedurende het broedseizoen (begin maart t/m eind juli) in de *slootkant* en de *erfbepanting* rondom het perceel worden verstoord. Daarom is het *aan te bevelen* om ruim voor het broedseizoen (1 maart) of na het broedseizoen (31 juli) met de werkzaamheden te beginnen om verstoring tijdens het broedseizoen te voorkomen. Wanneer met de werkzaamheden *in* het broedseizoen wordt begonnen, is men verplicht het terrein en het gebouw vooraf te controleren door een ecooloog. Deze stelt een ecologische vrijgave (EVG) op waaruit volgt dat de werkzaamheden moeten worden uitgesteld of dat men met de werkzaamheden kan beginnen.

Zoogdieren

De effectenindicator noemt geen zoogdiersoorten op die mogelijk negatieve effecten kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Het is mogelijk dat grondgebonden kleine zoogdieren (bosmuis, rosse woelmuis, huisspitsmuis e.a.) een schuilplaats hebben in de slootkanten rondom het perceel. Bovengenoemde soorten en hun leefgebied zijn niet beschermd.

Voor de wettelijk beschermde soorten (in de Provincie Zeeland) als *haas* en *konijn* is het terrein vanwege de geringe omvang en geringe begroeiing (voedsel/ dekking) ongeschikt. Er werden geen holen of legers waargenomen. De aanwezigheid van haas en konijn en hun verblijfplaatsen worden daarom uitgesloten.

De *egel* is vrijgesteld van de verboden in de WNb. Het is niet uitgesloten dat deze foerageert in de vegetatie langs de randen van het terrein, maar de kans op een verblijfplaats is uitgesloten. De naburige erfpercelen met veel beplanting en het openbaar groen in de buurt bieden meer mogelijkheden voor verblijfplaatsen van de egel. Het leefgebied van de egel is niet beschermd.

Voor kleine marterachtigen zoals *bunzing*, *wezel* en *hermelijn* is het terrein alleen langs de randen geschikt als jachtbiotoop. Deze soorten komen vanwege hun schuwheid en kwetsbaarheid voor huiskatten niet dicht bij de bebouwde kom. De aanwezigheid van kleine marterachtigen en hun verblijfplaatsen zijn om die reden uitgesloten. De toekomstige inrichting met openbaar groen aan de buitenrand van het te ontwikkelen perceel kan mogelijk in het voordeel werken van kleine marterachtigen.

Er zijn geen gebouwen op de percelen aanwezig. Het is daarom niet noodzakelijk om nader onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen.

Amfibieën

De effectenindicator noemt geen beschermde amfibieën. Het is mogelijk dat algemeen voorkomende amfibieën in de buurt aanwezig zijn zoals de *gewone pad*, *groene kikker* en/of *kleine watersalamander* en die mogelijk het terrein passeren. Er is echter geen geschikt voortplantingswater of ander leefgebied van deze soorten in het plangebied, dus de kans op hun aanwezigheid in het plangebied is uitgesloten. De om het perceel heen liggende sloot is

ongeschikt als voortplantingswater voor amfibieën. De waterstand is te laag, de waterkwaliteit te slecht en de slootbermen zijn te steil om voldoende zonlicht toe te laten. De aan te leggen waterpartij zal voor amfibieën geen verbetering betekenen, omdat de sloot in verbinding blijft met het heersende waterregime t.b.v. industriële landbouw.

De *rugstreeppad* wordt door de effectenindicator niet verwacht. Deze soort is internationaal beschermd en valt niet onder de vrijstelling van de provincie. Er zijn waarnemingen (1995 - 2003) bekend uit de omgeving van Oudelande: binnen de bebouwde kom en in het natuurterrein 't Slaakje (Het Zeeuwse landschap) ten zuiden van de bebouwde kom. Rugstreeppadden kunnen ver trekken en komen af op dynamische milieus, zoals bedrijventerreinen, zandopspuitingen etc. Op dit moment is het terrein ongeschikt door het ontbreken van schuilgelegenheid en voortplantingswater voor rugstreeppadden. De aanwezigheid van rugstreeppadden en hun leefgebied wordt daarom uitgesloten.

Planten

Het is uitgesloten dat zich beschermde planten op het terrein van het plangebied bevinden. De bodem bestaat uit braakliggende akkergrond en de vegetatie bevat slechts algemeen voorkomende akkerkruiden zoals paarse dovenetel, ereprijs, smalle weegbree, kamille etc. Deze zgn. winterannuellen zijn een belangrijke voedselbron voor akkervogels zoals veldleeuwerik, graspieper, kneu, putter etc. Deze werden echter niet waargenomen en worden vanwege de beslotenheid rondom het akkerperceel niet (als broedvogel) verwacht. Zeldzame akkerkruiden zoals eironde leeuwenbek, kleine wolfsmelk etc. werden (helaas) niet gevonden.

Figuur 6: Er groeien slechts enkele algemene akkerkruiden.

Reptielen, Vissen en overige soorten

Het is uitgesloten dat zich beschermde reptiel- of vissoorten of beschermde soorten insecten in het plangebied voorkomen. Het terrein is hiervoor volledig ongeschikt. Deze komen ook in de wijdere omgeving binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden niet voor.

Conclusie:

Er is vooralsnog **geen** noodzaak om *nader onderzoek* te verrichten naar vaste stand- of verblijfplaatsen van vogels, grondgebonden zoogdieren en vleermuizen, amfibieën, reptielen en vissen, bijzondere beschermde planten- en overige soorten.

Indien men van plan is om in het broedseizoen te starten met de werkzaamheden, dan is het noodzakelijk om **wel** ruim van tevoren *nader onderzoek* te doen naar verblijfplaatsen van broedende zangvogels in de directe omgeving.

3.2 Schadelijke effecten geplande werkzaamheden

De tweede stap van de checklist van de Provincie Zeeland is het onderzoeken of de geplande werkzaamheden zelf schadelijk zijn voor de mogelijk aanwezige soorten.

Mogelijke hinder kan worden veroorzaakt door materieel dat naar en van het terrein rijdt, graafwerkzaamheden e.d. De (tijdelijke) hinder bestaat dan vooral uit lawaai, trillingen en de aanwezigheid van personeel en medewerkers. Mogelijk worden hier kleine zoogdieren als de egel en algemeen voorkomende amfibiesoorten als de gewone pad verstoord, maar vanwege het ontbreken van geschikte verblijfplaatsen of leefgebied is dit op voorhand uit te sluiten. Het is niet nodig om voorafgaande aan of tijdens de werkzaamheden onderzoek te doen naar deze soorten. Wanneer deze soorten onverhoopt toch worden aangetroffen, dan kunnen deze eenvoudig worden verplaatst naar aangrenzende terreinen.

Het is mogelijk dat de werkzaamheden in het *voorjaar* verstorend zouden kunnen werken op de aanwezigheid van *vogelsoorten* die mogelijk op en om het terrein broeden (bijvoorbeeld fazant, wilde eend in de slootkant, allerlei zangvogels in de bosschages op de aangrenzende erfpercelen, vooral bij de ingang aan de Everingsweg). De algemene *zorgplicht* verbiedt om broedende vogels te verstoren. De werkzaamheden moeten dan *vóór*dat het broedseizoen aanvangt zijn uitgevoerd of zijn begonnen, zodat de vogels naar elders kunnen uitwijken.

Het is niet waarschijnlijk dat de bouwwerkzaamheden overdag verstorend zouden werken op de aanwezigheid van *vleermuissoorten* in de buurt. Zij zullen geen schadelijk effect van de bouwactiviteiten ondervinden, omdat zij 's nachts foerageren. Omdat de aard van de bouwwerkzaamheden en omdat de activiteiten niet direct op de vleermuizen zijn gericht, is de verwachting dat eventuele verstoring (geluid; trillingen) bij aanwezigheid van vleermuizen in de buurt nihil zal zijn.

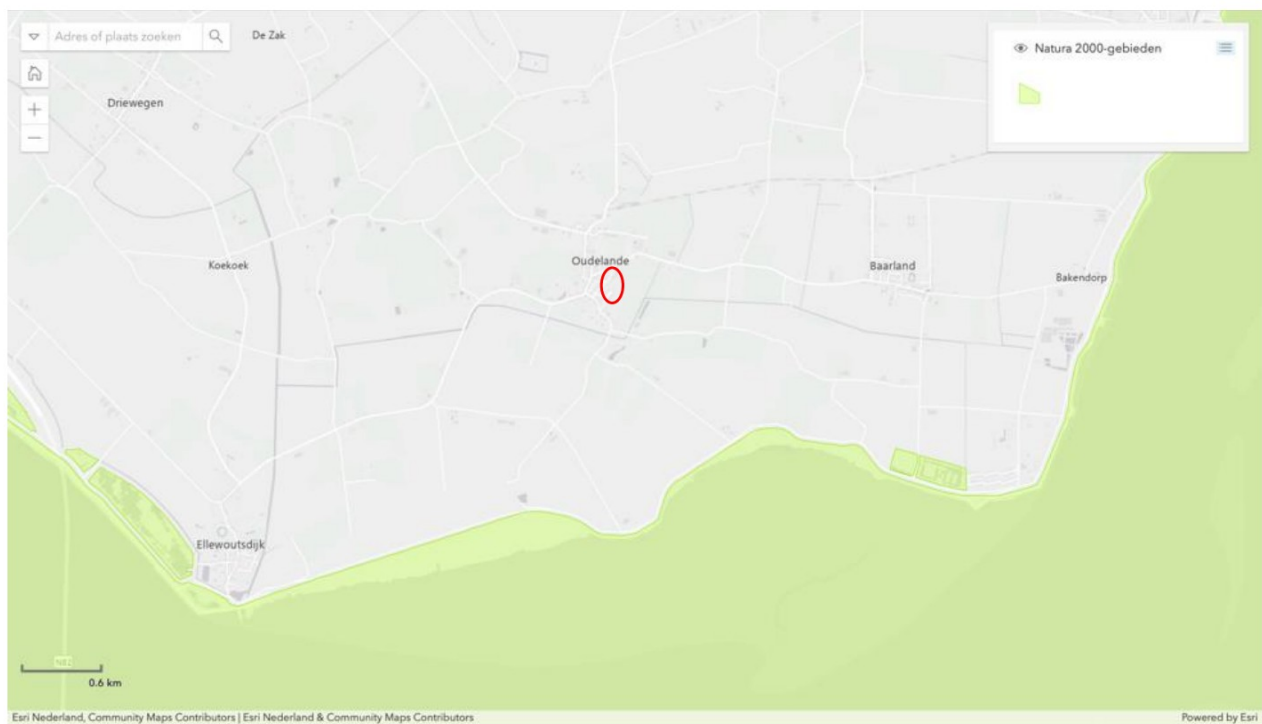
Conclusie: Volgens stap 2 van de checklist is er vooralsnog geen extra *nader onderzoek* nodig om te bepalen wanneer de werkzaamheden kunnen beginnen zonder dodelijke slachtoffers te maken of de verblijfplaatsen te verstoren.

4. TOETSING NATURA 2000 (Vogelrichtlijn/ Habitatrichtlijn) en NATUURGEBIEDSPLAN (NNZ)

Het plangebied zelf is niet aangewezen als Wnb-wet gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is “Westerschelde-Saeftinghe” (op ca. 1,5 km. afstand). De invloed op dit gebied zal vanwege deze afstand zeer gering zijn. Er is mogelijk wel een Aeries berekening noodzakelijk voor de aanleg en de gebruiksfase in het plangebied.

Het plangebied is niet aanwezen als Natuur Netwerk Zeeland (NNZ) gebied (Bron: Natuurbeheerplan kaart 2023). Er is NNZ-gebied gelegen in de omgeving van het plangebied (100 m., figuur 12). De (beperkte en tijdelijke) werkzaamheden zullen geen negatieve effecten op deze natuurwaarden (flora- en faunarijk grasland) uitoefenen.

Conclusie: Vanwege de (tijdelijke en beperkte) omvang van de bouwactiviteiten en de aard van de natuurwaarden, zullen de geplande activiteiten geen negatieve uitstraling (externe werking van geluid, versnippering of belichting) hebben op de nabijgelegen beschermde gebieden.

Figuur 7: Natura 2000-gebied (op 1,5 km. afstand) van het plangebied (rood omlijnd).

Figuur 8: Natuurbeheerplankaart van de Provincie Zeeland 2023

5. Conclusies en advies

In dit hoofdstuk worden de verschillende conclusies uit deze quickscan op een rij gezet.

5.1 Conclusies

Conclusies met betrekking tot soortenbescherming

Er is vooralsnog **geen** noodzaak om *nader onderzoek* te verrichten naar vaste stand- of verblijfplaatsen van vogels, grondgebonden zoogdieren en vleermuizen, amfibieën, reptielen en vissen, bijzondere beschermde planten- en overige soorten.

Indien men van plan is om in het broedseizoen te starten met de werkzaamheden, dan is het noodzakelijk om **wel** ruim van tevoren *nader onderzoek* te doen naar verblijfplaatsen van broedende vogels in de slootkanten en langs de erfpercelen.

Het is i.v.m. de *zorgplicht* noodzakelijk om voorafgaande aan de werkzaamheden een **ecologische vrijgave** te laten uitvoeren i.v.m. mogelijk aanwezige broedvogels als in het broedseizoen wordt begonnen met de werkzaamheden.

Conclusie met betrekking tot schadelijke effecten

Er **geen** extra nader onderzoek nodig om te bepalen wanneer de werkzaamheden kunnen beginnen zonder (dodelijke) slachtoffers te maken of de verblijfplaatsen te verstoren. Amfibieën die tijdens de sloopwerkzaamheden worden gevonden, kunnen worden verzameld in een emmer en elders worden losgelaten.

Conclusie met betrekking tot gebiedsbescherming

Vanwege de (tijdelijke en beperkte) omvang van de bouwactiviteiten en de aard van de natuurwaarden, zullen de geplande activiteiten **geen** negatieve uitstraling (externe werking van geluid, versnippering of belichting) hebben op de nabijgelegen beschermde gebieden.

5.2 Advies en aanbevelingen

Omdat er een ruim groengebied wordt aangelegd in het plangebied zijn er veel mogelijkheden om soortgerichte maatregelen te treffen die ten goede komen aan de biodiversiteit:

- De geprojecteerde waterpartij kan i.p.v. aangesloten te worden op de huidige sloot, beter apart worden aangelegd in de vorm van een poel. Hierdoor ontstaat een prima voortplantingsbiotoop voor algemeen voorkomende amfibieën. Voor rugstreeppadden hoeft er geen poel te worden gegraven. Deze hebben liever een grazige ondiepe laagte waarin in het voorjaar een flinke plas water blijft staan.
- Een tiny forest is weliswaar een hip idee, maar qua natuur- en gebruikswaarden stelt dit weinig voor. Waarschijnlijk zal het op termijn door de speelactiviteiten van de kinderen uit de speeltuin worden overheerst – wat op zich prima is.
- Het is interessanter om langs de grens met de boomgaard een wind/spuitsingel te planten met bloeiende en besdragende struweelsoorten (behalve meidoorn). Deze moet dan niet zoals

gebruikelijk recht en strak worden geplant, geschoren en gesnoeid, maar juist breder kunnen uitgroeien. In het kader van Functionele Agro Biodiversiteit (FAB) zal de fruitteler hiervan ook profijt hebben.

- Als het grasveld niet als gazon 52x per jaar wordt gemaaid, maar gefaseerd 1 – 2x per jaar wordt gemaaid en gehooid eind mei/begin juni en eind augustus/ begin september zal er op termijn een kruidenrijk grasland ontstaan dat veel vlinders en andere insecten zal aantrekken.
- Voor de aanplant van solitaire bomen kan mogelijk voor noten- en fruitbomen worden gekozen. De noten en vruchten daarvan kunnen worden geraapt door omwonenden. Op termijn worden deze bomen ook geschikt als verblijfplaats voor de steenuil.
- Het valt sowieso te proberen om de omwonenden te betrekken bij het onderhoud van het groene terrein. Dit helpt mogelijk ook om te voorkomen dat het alléén een honden uitlaatterrein wordt.
- Het is verstandig om in de bouwtekeningen van de nieuwe woningen voorzieningen op te nemen voor huiszwaluw, huismus, gierzwaluw en/of vleermuizen.

Nader onderzoek naar bepaalde soorten kan zelden het hele jaar rond worden uitgevoerd. Nader onderzoek naar vleermuizen kan doorgaans pas vanaf 15 mei t/m 30 september worden uitgevoerd. Houd daarmee rekening in de planning van de werkzaamheden.

Mochten er beschermde soorten aanwezig zijn, dan is er in veel gevallen een ontheffing van de verboden uit de Wet Natuurbescherming nodig. Deze moet worden aangevraagd bij de Provincie Zeeland. De ontheffing kan pas worden aangevraagd als het nader onderzoek is uitgevoerd en gerapporteerd. Voor de aanvraag van een ontheffing moet ook een apart *mitigatieplan* worden aangeleverd. De procedure van een ontheffing duurt minimaal 6 tot 12 weken. Voor het verlenen van een ontheffing brengt de provincie legekosten in rekening. Bij de ontheffing worden voorschriften opgesteld waaronder o.m. het opstellen van een ecologisch werkprotocol, het treffen van mitigerende maatregelen, een ecologische begeleiding en vrijgave etc.

Mochten de bovengenoemde soorten niet aanwezig zijn dan moet vanwege de *zorgplicht* op tijd worden begonnen met de werkzaamheden vóór het broedseizoen (ruwweg 1 maart) of ná het broedseizoen (ruwweg 31 juli).

Bijlage 1: Checklist ontheffing soortenbescherming Wet natuurbescherming Provincie Zeeland

De Wet natuurbescherming (Wnb) regelt de bescherming van planten en dieren op het gehele grondgebied van Nederland (artikelen 3.1 t/m 3.11). Dit betekent dat als u werkzaamheden gaat uitvoeren in een omgeving waar een of meerdere beschermde dieren en/of planten aanwezig zijn, u deze checklist dient te doorlopen om een antwoord te krijgen op de vraag of u een ontheffing nodig heeft.

1. Komen er binnen de invloedzone van het plangebied beschermde dier- en/of plantensoorten voor?

In de artikelen 3.1 t/m 3.4 Wnb is het beschermingsregime van de soorten die onder de Vogelrichtlijn (VR) vallen geregeld. De artikelen 3.5 tot en met 3.9 regelen het beschermingsregime van soorten uit de Habitatrichtlijn (HR) en in de artikelen 3.10 en 3.11 is het beschermingsregime van de overige soorten geregeld. U dient na te gaan of binnen de invloedzone van het plangebied waar u de werkzaamheden gaat verrichten, soorten voorkomen die onder een van deze beschermingsregimes vallen. De invloedzone van het plangebied kan ruimer zijn dan het plangebied. Denk bijvoorbeeld aan het aanleggen en/of gebruik van een industrieterrein, waarbij door bijvoorbeeld licht een vliegroute van beschermde vleermuizen buiten het plangebied wordt verstoord. Een hulpmiddel bij het vaststellen van beschermde soorten in uw omgeving is de Effectenindicator soorten van de Rijksoverheid (Zie: www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorsoorten.aspx?subj=soorten).

JA: ga door naar de volgende vraag

NEE: er is geen ontheffing nodig

2. Hebben uw activiteiten/handelingen (tijdelijk) negatieve effecten op beschermde dier- en/of plantensoorten?

Denk hierbij bijvoorbeeld aan het doden, vangen of opzettelijk (ver)storen van een soort of in geval van planten het beschadigen of vernielen hiervan. Maar ook vernietiging van het leefgebied of kwaliteitsverlies van het leefgebied van de soort door bijvoorbeeld geluid, versnippering of belichting, kan een effect veroorzaken.

JA: ga door naar de volgende vraag

NEE: er is geen ontheffing nodig

3. Geldt voor al deze soorten en handelingen een vrijstelling en/of een gedragscode?

Bij deze vraag is het van belang dat u nagaat of voor alle soorten waarop een effect te verwachten is, een vrijstelling volgens de Verordening Wet natuurbescherming Zeeland 2107 (zie www.zeeland.nl) en/of een goedgekeurde gedragscode (zie <https://mijn.rvo.nl/flora-en-faunawet-ontheffing-en-vrijstelling>) van toepassing is. In veel gevallen zal dit voor slechts een deel van de soorten gelden en dient u naar de volgende vraag te gaan.

JA: u heeft geen ontheffing nodig

NEE: ga door naar de volgende vraag

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1)

In artikel 3.1 zijn een aantal verboden opgenomen, waaronder het opzettelijk storen en doden van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten. Onder opzet wordt ook voorwaardelijke opzet verstaan, dat wil zeggen dat een handeling wordt verricht waarbij bewust de aannemelijke kans wordt aanvaard dat deze handeling schadelijke gevolgen kan hebben voor de soort. In artikel 3.1 is ook geregeld dat het verbod om vogels opzettelijk te storen, niet van toepassing is indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort. Het verjagen en/of storen van niet-broedende vogels -voor zover het niet gaat om jaarrond beschermde verblijfplaatsen- wordt niet als storing beschouwd, omdat vogels kunnen vliegen en verderop kunnen gaan zitten, zonder dat dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Voor de vraag wanneer er sprake is van een storing die van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort verwijzen wij u naar de toelichting van het aanvraagformulier ruimtelijke ingrepen soortbescherming.

4. Zijn er binnen de invloedssfeer van het plangebied (ecologische functies die essentieel zijn voor de functionaliteit van) voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van vogels?

Tot voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen worden gerekend nesten van vogels gedurende de broedperiode en de jaarrond beschermde verblijfplaatsen. Onder nesten van vogels moet ook de functionele omgeving daarvan worden begrepen, voor zover het broedsucces daarvan afhankelijk is. Het gaat dan om essentiële ecologische functies zoals een goed foerageergebied nabij de nestplaats welke bepalend is voor het broedsucces. Indien dit foerageergebied verdwijnt of wordt aangetast kan dit resulteren in het verlaten van de nestplaats of een lagere overleving van het aantal jongen daar de oudervogels verder moeten vliegen en minder profijt hebben van het foerageren zelf (kosten wegen niet op tegen de baten). Zie voor de lijst van jaarrond beschermde vogelnesten: www.odh.nl Zie voor de wijze waarop dit dient te worden beschouwd, de toelichting op vraag 2 van het aanvraagformulier.

JA: ga door naar de volgende vraag

NEE: ga door naar vraag 6

5. Voorkomt u door het nemen van maatregelen dat de in artikel 3.1 genoemde verboden worden overtreden?

Kunt u aannemelijk maken en verzekeren dat door het tijdig treffen van maatregelen voorafgaand aan de activiteit(en) geen verboden worden overtreden? U kunt hierbij denken aan het afstemmen van de werkzaamheden op de biologische ritmes en seizoencycli van de soort maar het kan ook gaan om maatregelen waardoor (de functionaliteit van) voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen in het geheel niet worden aangetast.

JA: ga door naar de volgende vraag

NEE: u dient in ieder geval voor vogels een ontheffing aan te vragen

Beschermingsregime diersoorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en overige diersoorten (artikel 3.10)

In de artikelen 3.5 en 3.10 Wnb zijn een aantal verboden opgenomen, waaronder het opzettelijk doden, vangen en verstoren van de diersoort, maar ook het opzettelijk beschadigen of vernielen van de (vaste) voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de dieren. Onder opzet wordt ook voorwaardelijke opzet verstaan, dat wil zeggen dat een handeling wordt verricht waarbij bewust de aannemelijke kans wordt aanvaard dat deze handeling schadelijke gevolgen kan hebben voor de soort.

6. Zijn er binnen de invloedssfeer van het plangebied (ecologische functies die essentieel zijn voor de functionaliteit van) voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van diersoorten?

Tot voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen worden bijvoorbeeld locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven en overwinteringsplaatsen bevinden, afhankelijk van de soort. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld hollen, burchten) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort onder de reikwijdte van artikel 3.5 Wnb. Bij essentiële ecologische functies gaat het bijvoorbeeld om migratie- en vliegroutes of foerageergebieden, die van groot belang zijn voor het functioneren van een voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats.

JA: ga door naar de volgende vraag

NEE: ga door naar vraag 8.

7. Voorkomt u door het nemen van maatregelen dat de in artikel 3.5 en/of artikel 3.10 genoemde verboden worden overtreden?

Kunt u aannemelijk maken en verzekeren dat door het tijdig treffen van maatregelen voorafgaand aan de activiteit(en) geen verboden worden overtreden? U kunt hierbij denken aan het afstemmen van de werkzaamheden op de biologische ritmes en seizoencycli van de soort maar het kan ook gaan om maatregelen waardoor (de functionaliteit van) voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen in het geheel niet worden aangetast.

NEE: u dient in ieder geval voor diersoorten (van de Habitatrichtlijn)

JA: ga door naar de volgende vraag een ontheffing aan te vragen

Beschermingsregime plantensoorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en overige plantensoorten (artikel 3.10)

In de artikelen 3.5 en 3.10 Wnb zijn een aantal verboden opgenomen, te weten het opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van plantensoorten die vallen onder de Habitatrichtlijn en vaatplanten van soorten die in de bijlage, onderdeel B, bij de Wnb zijn genoemd. Onder opzet wordt ook voorwaardelijke opzet verstaan, dat wil zeggen dat een handeling wordt verricht waarbij bewust de aannemelijke kans wordt aanvaard dat deze handeling schadelijke gevolgen kan hebben voor de soort.

8. Zijn er binnen (de invloedssfeer van) het plangebied plantensoorten aanwezig die onder het beschermingsregime van de artikelen 3.5 en/of 3.10 vallen?

Naast het fysiek wegnemen of beschadigen van individuele plantensoorten is ook aantasting van de kwaliteit van de groeiplaats van beschermde soorten relevant. Gedacht kan worden aan verdroging of vernatting wat maakt dat de soorten in hun voortbestaan worden belemmerd.

JA: ga door naar de volgende vraag

NEE: u heeft geen ontheffing nodig

9. Voorkomt u door het nemen van maatregelen dat de in artikel 3.5 en/of artikel 3.10 genoemde verboden worden overtreden?

Kunt u aannemelijk maken en verzekeren dat door het tijdig treffen van maatregelen voorafgaand aan de activiteit(en) geen verboden worden overtreden? U kunt hierbij denken aan het ontzien van de groeiplaats, werken buiten de bloeiperiode en periode van zaadzetting of, afhankelijk van welke soort en/of het beschermingsregime van toepassing is.

JA: u heeft geen ontheffing nodig

NEE: u dient in ieder geval voor plantensoorten een ontheffing aan te vragen

Indien u een ontheffing nodig heeft, dient u bij het aanvragen hiervan in alle gevallen aan te tonen dat: 1) er geen andere bevredigende oplossing bestaat en 2) dat de activiteit nodig is in één van de voor de soort van toepassing geachte belangen.

Daarnaast gelden voor Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn soorten specifieke randvoorwaarden m.b.t. de staat van instandhouding. Voor een nadere uitleg over deze voorwaarden dient u toelichting op het aanvraagformulier soortbescherming te raadplegen. Het aanvraagformulier vindt u op <https://www.zeeland.nl/vergunningen-en-ontheffingen/soortenbescherming>.

Bron: Provincie Zeeland 22 december 2016